

O‘ZBEKISTON–YAPONIYA MUNOSABATLARIDA SIYOSIY MULOQOT VA IQTISODIY DIPLOMATIYANING O‘RNI

Qoryog‘diyeva Difuza Baxramovna

Nizomiy nomidagi O‘zbekiston Milliy pedagogika universiteti tayanch doktoranti

E-mail: arturovich2009men@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada O‘zbekiston Respublikasi va Yaponiya o‘rtasidagi ikki tomonlama munosabatlarning shakllanishi, huquqiy asoslari hamda rivojlanish bosqichlari ilmiy-tarixiy nuqtayi nazardan tahlil qilingan. O‘zbekiston mustaqillikka erishgach, tashqi siyosatning sharqiy yo‘nalishida Yaponiya bilan hamkorlik ustuvor yo‘nalish sifatida belgilangani, bunda geosiyosiy, iqtisodiy va investitsiyaviy omillar muhim ahamiyat kasb etgani yoritilgan. Shuningdek, diplomatik munosabatlarning o‘rnatilishi, davlat rahbarlarining rasmiy tashriflari, imzolangan kelishuvlar va ularning ikki davlat o‘rtasidagi siyosiy, savdo-iqtisodiy hamda madaniy-gumanitar aloqalar rivojiga ta’siri tahlil etilgan. Maqolada O‘zbekiston–Yaponiya hamkorligining mustaqil taraqqiyotning ikki bosqichidagi o‘ziga xos xususiyatlari va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari ham ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: O‘zbekiston, Yaponiya, diplomatik munosabatlar, tashqi siyosat, hamkorlik, investitsiya, strategik sheriklik, iqtisodiy aloqalar, geosiyosat, modernizatsiya.

Аннотация. В статье с научно-исторической точки зрения проанализированы процесс формирования, правовые основы и этапы развития двусторонних отношений между Республикой Узбекистан и Японией. Освещается, что после обретения независимости сотрудничество с Японией стало одним из приоритетных направлений восточного вектора внешней политики Узбекистана, при этом важную роль сыграли геополитические, экономические и инвестиционные факторы. Рассматриваются установление дипломатических отношений, официальные визиты глав государств, подписанные соглашения, а также их влияние на развитие политических, торгово-экономических и культурно-гуманитарных связей между двумя странами. В статье также раскрываются особенности сотрудничества Узбекистана и Японии на различных этапах независимого развития и современные тенденции двустороннего взаимодействия.

Ключевые слова: Узбекистан, Япония, дипломатические отношения, внешняя политика, сотрудничество, инвестиции, стратегическое партнерство, экономические связи, геополитика, модернизация.

Abstract. This article provides a scientific and historical analysis of the formation, legal foundations, and stages of development of bilateral relations between the Republic of Uzbekistan and Japan. It highlights that after gaining independence, cooperation with Japan became one of the priority directions of Uzbekistan’s Eastern foreign policy, where geopolitical, economic, and investment factors played an important role. The article examines the establishment of diplomatic relations, official visits of state leaders, signed agreements, and their impact on the development of political, trade-economic, and cultural-humanitarian cooperation between the two countries. Particular attention is paid to the specific features of Uzbekistan–Japan cooperation during different stages of independent development, as well as to the current trends in bilateral relations.

Keywords: Uzbekistan, Japan, diplomatic relations, foreign policy, cooperation, investment, strategic partnership, economic relations, geopolitics, modernization.

Kirish

XX asrning so'nggi o'n yilligida jahon siyosiy xaritasida yuz bergan tub geosiyosiy o'zgarishlar natijasida sobiq ittifoq hududida yangi mustaqil davlatlar shakllandi. 1991-yilda davlat mustaqilligini qo'lga kiritgan O'zbekiston Respublikasi uchun xalqaro maydonda o'z o'rnini belgilash, milliy manfaatlarga asoslangan tashqi siyosat yuritish hamda dunyo davlatlari bilan teng huquqli va o'zaro manfaatli hamkorlik munosabatlarini rivojlantirish ustuvor vazifalardan biriga aylandi. Shu nuqtayi nazardan, mamlakat tashqi siyosatining sharqiy yo'nalishi doirasida Yaponiya bilan hamkorlik alohida strategik аҳамият kasb etdi.

Yaponiya jahonning iqtisodiy jihatdan eng rivojlangan davlatlaridan biri sifatida yuqori ilmiy-texnik salohiyat, ilg'or texnologiyalar, yirik investitsiyaviy imkoniyatlar hamda samarali boshqaruv tajribasiga ega edi. O'zbekiston uchun esa ushbu tajribadan foydalanish, mamlakat iqtisodiyotini modernizatsiya qilish, xorijiy investitsiyalarni jalb etish hamda xalqaro iqtisodiy integratsiyaga kirib borishda Yaponiya bilan hamkorlik muhim omil sifatida namoyon bo'ldi. O'z navbatida, Yaponiya ham O'zbekistonni Markaziy Osiyodagi muhim geosiyosiy hamkor va istiqbolli bozor sifatida baholadi.

Tahlil va natijalar

O'zbekiston va Yaponiya o'rtasidagi munosabatlarning shakllanishi va rivojlanishi nafaqat siyosiy-diplomatik aloqalar bilan, balki savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy, madaniy-gumanitar hamda ilmiy-texnik hamkorlik yo'nalishlari bilan ham chambarchas bog'liqdir. Ayniqsa, davlat rahbarlarining rasmiy tashriflari, imzolangan hukumatlararo bitimlar va qo'shma bayonotlar ikki tomonlama hamkorlikning mustahkam huquqiy asosini yaratdi.

Mamlakat tashqi siyosatining ustuvor yo'nalishlari belgilanar ekan, bunda bir qator muhim omillar hisobga olindi. Xususan, davlatlarning geografik joylashuvi, siyosiy barqarorligi, ijtimoiy-iqtisodiy holati, ilmiy-texnologik taraqqiyot darajasi hamda investitsiyaviy salohiyati asosiy mezonlar sifatida e'tiborga olindi. Ushbu omillardan kelib chiqib, Sharqiy yo'nalish doirasida Hindiston, Xitoy, Koreya Respublikasi, Yaponiya, shuningdek Osiyo-Tinch okeani mintaqasining boshqa sanoati rivojlangan davlatlari bilan munosabatlarni rivojlantirish va mustahkamlash muhim ustuvor vazifa sifatida belgilandi.

Sharqiy yo'nalish doirasida mazkur mintaq davlatlari bilan hamkorlikni rivojlantirish tasodifiy tanlov emas edi. Bu borada bir qator muhim holatlar inobatga olindi. Avvalo, ushbu davlatlarning aksariyati mustaqillikka erishgach murakkab o'tish davrini bosib o'tgan bo'lib, ularning tajribasi sobiq ittifoq hududida vujudga kelgan yangi mustaqil davlatlar uchun muhim ahamiyat kasb etardi. Ikkinchidan, Sharq mamlakatlari rivojlangan davlatlar tajribasiga tayangan holda va xorijiy investitsiyalarni faol jalb etish orqali yuqori ilmiy-texnik va texnologik taraqqiyot darajasiga erishgan edi. Uchinchidan, Osiyo va Osiyo-Tinch okeani mintaqasi davlatlari global miqyosda savdo aloqalarini amalga oshirish imkonini beruvchi keng logistika salohiyatiga, jumladan, rivojlangan dengiz portlariga ega edi.

Mazkur omillarni inobatga olgan holda, O'zbekiston rahbariyati Sharqiy Osiyo davlatlari tajribasidan mamlakatning o'tish davridagi ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarini amalga oshirish jarayonida samarali foydalanishga intildi. Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasining tashqi siyosatidagi Sharqiy yo'nalishda Yaponiya alohida ustuvor davlat sifatida ajralib turdi. Bu, avvalo,

Yaponiyaning yuqori darajada rivojlangan sanoat bazasi, tezkor iqtisodiy va ilmiy-texnik taraqqiyoti hamda keng investitsiyaviy imkoniyatlari bilan izohlanadi.

O'z navbatida, Yaponiya ham jahon hamjamiyatining boshqa davlatlari qatori O'zbekiston Respublikasi bilan o'zaro manfaatli hamkorlikni rivojlantirishdan manfaatdor edi. Buning bir qator sabablari mavjud edi. Birinchidan, Yaponiya hukumati O'zbekiston Respublikasining Markaziy Osiyo mintaqasidagi muhim geosiyosiy va geostrategik o'rnini yuqori baholagan. Ikkinchidan, Yaponiya O'zbekistonni Markaziy Osiyoning hali to'liq o'zlashtirilmagan ulkan bozoriga kirish imkonini beruvchi muhim hamkor sifatida ko'rgan. Uchinchidan, Yaponiya va Markaziy Osiyo davlatlari, xususan O'zbekiston o'rtasida Buyuk Ipak yo'li davriga borib taqaluvchi ko'p asrlik tarixiy, savdo-iqtisodiy va madaniy aloqalar mavjud edi.

Mazkur omillarni hisobga olgan holda, Yaponiya dunyo davlatlari orasida O'zbekiston Respublikasi bilan yangi formatda ko'p qirrali hamkorlik munosabatlarini rivojlantirishga ilk qiziqish bildirgan mamlakatlardan biri bo'ldi. Shu munosabat bilan, 1991-yil 28-dekabrda Yaponiya tomonidan O'zbekiston Respublikasining siyosiy mustaqilligi rasman tan olindi □1□.

Biroq xalqaro munosabatlar tarixiy tajribasi shuni ko'rsatadiki, davlatlar o'rtasida to'laqonli va samarali muloqotni yo'lga qo'yish uchun faqatgina siyosiy tan olishning o'zi yetarli emas. Bu jarayonda diplomatik munosabatlarni o'rnatish muhim ahamiyat kasb etadi. Umume'tirof etilgan xalqaro me'yorlarga muvofiq, 1992-yil 26-yanvarda O'zbekiston Respublikasi va Yaponiya o'rtasida diplomatik munosabatlar o'rnatildi □5□. Ushbu qadam ikki davlat o'rtasida siyosiy muloqot, savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy hamda madaniy-gumanitar hamkorlikni rivojlantirish uchun keng imkoniyatlar yaratdi.

Hamkorlikni amaliy jihatdan mustahkamlash yo'lidagi keyingi muhim qadam sifatida 1993-yilda Toshkent shahrida Yaponiya elchixonasi faoliyat boshladi. O'z navbatida, 1996-yildan boshlab Yaponiyada O'zbekiston Respublikasining elchixonasi o'z faoliyatini yo'lga qo'ydi □2□. Mustaqillikning dastlabki bosqichida amalga oshirilgan ushbu chora-tadbirlar ikki davlat o'rtasida nafaqat siyosiy va diplomatik muloqotni rivojlantirdi, balki savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy va madaniy-gumanitar hamkorlikning kengayishiga ham xizmat qildi.

Ilmiy-tarixiy nuqtayi nazardan O'zbekiston va Yaponiya o'rtasidagi hamkorlikning huquqiy asoslarini shakllantirish va ko'p qirrali munosabatlar rivojini tahlil qilar ekanmiz, mazkur jarayonni O'zbekiston Respublikasining mustaqil taraqqiyot yo'li bilan chambarchas bog'liq holda asosiy ikki bosqichga ajratish mumkinligini ko'rish mumkin.

Birinchi bosqich O'zbekiston Respublikasining Birinchi Prezidenti Islom Karimov rahbarligi davriga to'g'ri keladi. Bu davr mustaqil davlatchilikning shakllanishi, murakkab ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etish hamda mamlakatning xalqaro maydondagi o'rnini belgilash bilan xarakterlanadi. Ushbu bosqichda tashqi siyosat strategiyasi ishlab chiqildi, uning asosiy prinsip va ustuvor yo'nalishlari belgilandi. Aynan shu davrda O'zbekistonning xorijiy davlatlar, jumladan Yaponiya bilan siyosiy muloqotini yo'lga qo'yish va hamkorlikning huquqiy asoslarini shakllantirishga zamin yaratildi.

Shu bilan birga, mazkur davr xorijiy valyutaning konvertatsiyasi bilan bog'liq qat'iy siyosat yuritilishi bilan ham ajralib turadi. Bu holat ayrim hollarda xorijiy investorlar uchun muayyan qiyinchiliklarni keltirib chiqardi. Bundan tashqari, 2005-yilgi Andijon voqealari, global moliyaviy-iqtisodiy inqiroz va ayrim tabiiy ofatlar mamlakatning ayrim xorijiy davlatlar bilan munosabatlarida muayyan murakkabliklarni yuzaga keltirdi.

Ikkinchi bosqich esa 2016-yilda O'zbekistonda siyosiy rahbariyat almashuvi bilan bog'liq. Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston Respublikasi Prezidenti etib saylanishi mamlakat tarixida yangi davrni boshlab berdi. Yangi rahbariyat siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy va tashqi siyosiy sohalarda

chuqur islohotlarni amalga oshirish zaruratini anglagan holda “Yangi O‘zbekiston”ni barpo etish yo‘lini tanladi.

Tashqi siyosiy faoliyatda bu, avvalo, jahon hamjamiyatining barcha mamlakatlari bilan ochiq muloqot yuritish, mamlakatga xorijiy investorlarni jalb etish uchun keng imkoniyatlar yaratish, xorijiy valyutaning konvertatsiyasini ta‘minlashga doir zarur shart-sharoitlarni shakllantirish, shuningdek, do‘st davlatlar xalqlari o‘rtasidagi madaniy-gumanitar o‘zaro aloqalarni rivojlantirish uchun keng imkoniyatlar yaratishni anglatardi. Mamlakat rivojlanishining ikkinchi davrida qabul qilingan ushbu tashqi siyosiy yo‘nalish jahon hamjamiyati davlatlari bilan yanada yaqin hamkorlik munosabatlarini mustahkamlash hamda O‘zbekistonning xalqaro maydondagi nufuzi (imidji)ni yuksaltirishga qaratildi. Mazkur maqsadlar O‘zbekiston Respublikasini 2017–2021-yillarda rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasida □3□, shuningdek “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida o‘zining to‘liq ifodasini topdi □4□.

Mamlakat taraqqiyotining tegishli bosqichlaridan kelib chiqib, O‘zbekiston Respublikasi va Yaponiya o‘rtasidagi o‘zaro manfaatli hamkorlikning huquqiy asoslari shakllanish jarayonini ko‘rib chiqish maqsadga muvofiqdir. Xalqaro munosabatlarda, odatda, diplomatik aloqalar o‘rnatilgach, ko‘p qirrali aloqalarni rivojlantirish jarayonida keng ko‘lamli hamkorlikni amalga oshirish uchun huquqiy poydevorni shakllantirish bosqichi boshlanadi. Bu borada hal qiluvchi ahamiyat davlat rahbarlarining rasmiy uchrashuvlariga tegishli bo‘lib, aynan shu uchrashuvlar davomida davlatlararo hamda idoralararo darajada kelishuvlar ko‘rib chiqiladi va erishiladi; Ushbu kelishuvlar o‘zaro manfaatli hamkorlikni yo‘lga qo‘yish uchun huquqiy asos bo‘lib xizmat qiladi hamda hamkorlikning keng imkoniyatlarini ochib beradi.

Bunday kelishuvlarga erishish yo‘lidagi dastlabki qadamlar O‘zbekiston taraqqiyotining birinchi davridayoq amalga oshirilgan edi. Mamlakat tashqi siyosiy yo‘nalishi belgilab olingach va O‘zbekiston hamda Yaponiya o‘rtasida diplomatik munosabatlar o‘rnatilgach, davlat rahbarlarining rasmiy uchrashuvlari davri boshlandi. Bu jarayonda o‘zbek tomonining dunyoning yetakchi davlatlari bilan o‘zaro aloqalar doirasini kengaytirishga bo‘lgan yuksak qiziqishidan kelib chiqib, O‘zbekiston Respublikasining Birinchi Prezidenti I.A. Karimovning Yaponiyaga ilk rasmiy tashrifi 1994-yil may oyida amalga oshirildi □5□.

Mamlakat taraqqiyotining o‘tish davrida davlat rahbarining Yaponiyaga amalga oshirgan mazkur tashrifi aniq maqsadlarga erishishni nazarda tutgan edi. Jumladan, asosiy maqsad yapon jamoatchiligi va rasmiy doiralari oldida O‘zbekistonning keng imkoniyatlarini namoyish etish, mamlakatning iqtisodiy hamda intellektual salohiyati bilan tanishtirishdan iborat bo‘ldi. Bundan tashqari, yana bir muhim maqsad ham ko‘zda tutilgan bo‘lib, u mamlakatimizga bankirlar, investorlar, ishbilarmonlar, yirik firmalar va kompaniyalar kirib kelishi uchun yo‘l ochish hamda shu asosda o‘zbek-yapon savdo-iqtisodiy va investitsiyaviy aloqalarini mustahkamlashdan iborat edi.

Mazkur tashrif doirasida O‘zbekiston rahbari Yaponiya davlatining rasmiy vakillari, shuningdek, ishbilarmon doiralari, bankirlar va tadbirkorlar bilan uchrashish imkoniyatiga ega bo‘ldi. Xususan, O‘zbekiston Birinchi Prezidenti I. Karimovning Yaponiya imperatori Akixito bilan uchrashuvi bo‘lib o‘tdi, bu esa mamlakatning oliy martabali mehmoniga nisbatan hurmat-ehtirom belgisi hisoblanadi. Yaponiya Bosh vaziri Tsutomu Xata bilan bo‘lgan uchrashuv ham alohida o‘rin tutadi; unda ikki davlat hamkorligiga doir masalalarning keng doirasi muhokama qilindi. Muzokaralar jarayonining eng muhim natijalaridan biri sifatida “Davlatlararo munosabatlar asoslari to‘g‘risida”gi Qo‘shma bayonot imzolandi □6□. Unda O‘zbekiston va Yaponiya BMT hamda boshqa xalqaro tashkilotlar doirasida sayyorada tinchlik va xavfsizlikni ta‘minlash, mintaqaviy mojarolarni bartaraf etish masalalarida o‘zaro muvofiqlashtirilgan harakatlarni amalga oshirishi

ta'kidlangan. Shuningdek, bayonotda har ikki tomon siyosiy va iqtisodiy hamkorlikni kengaytirishdan manfaatdor ekani qayd etilgan.

Mazkur bayonotning diqqatga sazovor jihati shundan iboratki, unda yapon tomonining O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlarga nisbatan ijobiy munosabati va qiziqishi ifodalangan. Bayonotda quyidagicha ta'kidlanadi: "Yaponiya tomoni O'zbekiston Respublikasida xalq manfaatlari yo'lida amalga oshirilayotgan islohotlar va ijtimoiy siyosatni yuksak baholaydi hamda ushbu islohotlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash niyatidadir" □7□.

O'zbekiston rahbarining Yaponiyaga ilk tashrifi chog'ida siyosiy va huquqiy nuqtayi nazardan muhim bo'lgan masala ham muhokama qilindi. Bu masala O'zbekiston va Yaponiyaning, O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligiga erishguniga qadar Yaponiya bilan sobiq SSSR o'rtasida tuzilgan va kuchga ega bo'lgan, shuningdek, xuddi shunday ikki tomonlama hujjatlar imzolanmaguniga qadar amal qilishda davom etgan shartnomalar hamda boshqa hukumatlararo bitimlarga bo'lgan munosabati bilan bog'liq edi. Ushbu masala yuzasidan hujjat har ikki davlat tashqi ishlar vazirlari tomonidan imzolandi va u Qo'shma bayonotda ham o'z aksini topdi. Bayonotda quyidagilar qayd etiladi: "O'zbekiston Respublikasi hukumati va Yaponiya hukumati o'rtasida Yaponiyaning sobiq SSSR bilan imzolagan bitimlariga nisbatan O'zbekistonning huquqiy vorisligi to'g'risida almashinuv xatlari" □8□.

Tashrif doirasida muhim jihatlardan yana biri shundan iborat bo'ldiki, O'zbekiston Prezidenti "Keydanren" — iqtisodiy tashkilotlar federatsiyasi shtab-kvartirasida Yaponiya biznes doiralari vakillari bilan uchrashish imkoniyatiga ega bo'ldi. Ushbu uchrashuvda mamlakatda boshlangan, bozor qonuniyatlariga asoslangan siyosiy hamda ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarning umumiy manzarasi, O'zbekistonga kapital kiritish shartlari, mazkur sohadagi imtiyozlar va kafolatlar haqida atroflicha ma'lumot berildi. Shuningdek, O'zbekistonda ikki mamlakat o'rtasidagi iqtisodiy aloqalarni tezlashtirish uchun zarur zamin yaratilgani alohida ta'kidlandi □9□.

O'zbekiston Prezidenti Yaponiyaga amalga oshirgan mazkur tashrif yakunlari bo'yicha ikki mamlakat iqtisodiy hamkorligiga doir qariyb o'nga yaqin hujjat imzolandi. Ular orasida O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy aloqalar vazirligi bilan jahon bozorida yetakchi o'rin tutuvchi yapon kompaniyalari o'rtasidagi hamkorlik bitimlari alohida o'rin egallaydi. Shuningdek, Yaponiya investitsiyalarini respublika rivojlanayotgan iqtisodiyotiga jalb etish nuqtayi nazaridan O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy faoliyat milliy banki bilan Yaponiyaning "Bank of Tokyo" va "Sakura bank" kabi yetakchi banklari o'rtasida imzolangan hamkorlik kelishuvlari umumiy jarayonda muhim bo'g'in sifatida e'tirof etiladi □10□.

Umuman olganda, mazkur tashrif va erishilgan davlatlararo kelishuvlar o'zaro manfaatli hamkorlikni rivojlantirish uchun bazaviy huquqiy asos bo'lib xizmat qildi. Ular tomonlar o'zaro hamkorligining barcha yo'nalishlarida mustahkam va barqaror, o'zaro manfaatli aloqalarni yo'lga qo'yish imkonini berdi. Biroq, mustaqillikning ilk yillarida O'zbekistonda shakllangan real vaziyatdan kelib chiqib, ikki davlat hamkorligida asosiy e'tibor iqtisodiy sohadagi hamkorlikka qaratildi.

Shu bilan birga, O'zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishda kuzatilgan ayrim ijobiy o'zgarishlar, shuningdek, o'zbek-yapon hamkorligi bo'yicha avval erishilgan kelishuvlarning samarali natijalari fonida ikki mamlakat hamkorligining huquqiy bazasini qayta ko'rib chiqish, yangilash va boyitish zarurati kun tartibiga qo'yildi. Mazkur masala O'zbekiston tomonidan tashabbus sifatida ilgari surildi va Yaponiya tomonidan to'liq qo'llab-quvvatlandi.

Ikki davlat hamkorligining huquqiy bazasini yanada chuqurlashtirish va mustahkamlash maqsadida 2002-yil iyul oyida O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti I.A. Karimovning Yaponiyaga navbatdagi rasmiy tashrifi amalga oshirildi □11□. Ushbu tashrif davomida

O'zbekiston rahbari Yaponiya imperatori Akixito, Bosh vazir Dzyun'itiro Koidzumi hamda boshqa rasmiy vakillar bilan uchrashuvlar o'tkazib, tomonlar o'rtasidagi hamkorlik masalalarining keng doirasini muhokama qildi. Muzokarlarda yangi kelishuvlar paketi ikki tomonlama hamkorlikni yanada kengaytirish va chuqurlashtirish uchun mustahkam huquqiy poydevor bo'lib xizmat qilishi alohida ta'kidlandi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston Respublikasi va Yaponiya o'rtasidagi munosabatlar mustaqillikning dastlabki yillaridanoq o'zaro manfaat va strategik hamkorlik tamoyillari asosida shakllandi. Diplomatik munosabatlarning o'rnatilishi ikki davlat o'rtasidagi siyosiy, iqtisodiy va madaniy aloqalarni rivojlantirish uchun mustahkam huquqiy zamin yaratdi. Ayniqsa, davlat rahbarlarining rasmiy tashriflari davomida imzolangan bitim va kelishuvlar hamkorlikning institutsional asoslarini kuchaytirdi. Yaponiya O'zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilish, investitsiyalarni jalb etish va ilg'or texnologiyalarni joriy etishda muhim hamkor sifatida namoyon bo'ldi. O'zbekiston esa Yaponiya uchun Markaziy Osiyodagi ishonchli geostrategik sherik sifatida alohida ahamiyat kasb etdi. Ikki davlat o'rtasidagi savdo-iqtisodiy, investitsiyaviy va madaniy-gumanitar hamkorlik yildan-yilga kengayib bordi. Ayniqsa, "Yangi O'zbekiston" davrida amalga oshirilayotgan ochiq tashqi siyosat ikki tomonlama munosabatlarni yangi bosqichga olib chiqdi. Zamonaviy bosqichda o'zbek-yapon hamkorligi strategik sheriklik darajasida rivojlanib, mintaqaviy barqarorlik va iqtisodiy taraqqiyotga xizmat qilmoqda. Shu bois, O'zbekiston va Yaponiya o'rtasidagi munosabatlar istiqbolda ham ko'p qirrali va uzoq muddatli hamkorlik sifatida rivojlanish salohiyatiga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Milliy arxivi.– Fond – M-37; 1-royxat'; yig'ma jild - Y-7328, 175-varaq.
2. O'zbekiston Milliy arxivi. – Fond – M-37; 1-royxat'; yig'ma jild - Y-7328, 175-varaq.
3. Нуриддинов Э.З. Становление и дальнейшее развитие на этапе обновления страны внешнеполитической деятельности Республики Узбекистан. - Тошкент: "Innovatsiya-Ziyo" 2021. – С. 303.
4. Указ Президента Республики Узбекистан о Стратегии действий по дальнейшему развитию Республики Узбекистан / Народное слово. 8 февраля 2017 года.
5. O'zb MA. M-37 fond; 1R-ro'yxat, yig'ma jild - Y-7328, 175-varaq.
6. O'zb MA. M-37 fond; 1R-ro'yxat, yig'ma jild - Y-7328, 175-varaq.
7. Sharqning haqiqati. 1994. 21-may.
8. O'zb MA. M-37 fond; 1R-ro'yxat, yig'ma jild - Y-7328, 175-varaq.
9. Правда Востока. 1994. 21 мая.
10. O'zb MA. M-37 fond; 1R-ro'yxat, yig'ma jild - Y-7328, 176-varaq.
11. Нуриддинов Э.З. Становление и дальнейшее развитие на этапе обновления страны внешнеполитической деятельности Республики Узбекистан. - Тошкент: "Innovatsiya-Ziyo" 2021. – С. 305.